

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ПАВЛА ТИЧИНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
ТА БІЗНЕС-ОСВІТИ**

**ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ:
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**МАТЕРІАЛИ
І Всеукраїнської науково-практичної конференції**

(19 квітня 2018 року, м. Умань)

**Умань
ВПЦ «Візаві»
2018**

Для успішного розвитку інклюзивного туризму необхідна підтримка як державних, так і на місцевих органів влади, які повинні забезпечувати реалізацію конституційних прав для осіб з обмеженими можливостями, сприяти створенню нормативно-правових, соціально-економічних, медичних, психологічних, організаційних умов і гарантій для забезпечення їхнього розвитку та інтеграції у суспільне життя.

Список використаних джерел

1. Соціальний захист населення: статистичний збірник. – Державна служба статистики України: Відповідальний за випуск О. О. Кармазіна. – Київ, 2017. –123 с.
2. UNWTO [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.unwto.org/ru>.

ТУРИСТИЧНА ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ЕКОНОМІЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Клодницька В., студентка

Науковий керівник: Кирилюк І. М., к. е. н., доцент

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Розвиток туристичного бізнесу дозволив багатьом країнам з менш привабливими, ніж в Україні, природними та культурно-історичними передумовами підвищити рівень соціально-економічного розвитку. Наявні туристичні ресурси сприяють входженню України на світовий туристичний ринок. Але разом з тим Україна, маючи усі передумови для розвитку туризму, не приділяла належної уваги розвитку цієї галузі економіки. У зв'язку з такою ситуацією питання проведення якісної оцінки туристичної привабливості території набувають актуальності.

Метою дослідження є аналіз туристичної привабливості України, визначення проблем та перспектив її підвищення в сучасних умовах.

Туристично приваблива територія – це територія, що має потенціал туристичних ресурсів, сучасну розвинену матеріально-технічну базу (МТБ) туризму, доступну і достатню для туриста інформацію про неї, які б відповідали потребам туристів і забезпечували досягнення максимального соціально-економічного ефекту від розвитку в її межах туристичної індустрії.

Основу туристичної привабливості території складають природні та антропогенні туристичні ресурси, до яких відносяться історико-культурні, археологічні та архітектурні пам'ятки тощо. Туристично привабливою територія стає тоді, коли є певна концентрація об'єктів історико-культурної

спадщини. Важливо також довести потенційному туристу унікальність культури певного регіону.

Наступним за важливістю фактором формування туристичної привабливості – є туристична інфраструктура. Розвинена інфраструктура в межах туристичної території забезпечує вищий рівень туристичної привабливості, ніж лише наявність туристичних ресурсів [4].

На сучасному етапі рівень забезпеченості України туристичною інфраструктурою є недостатнім. Найістотніша проблема – відсутність достатньої кількості готельних комплексів, мотелів, хостелів. У 2016 році в Україні функціонувало 4256 колективних закладів розміщення (у 2013 р. їх налічувалось 6411). При цьому існують певні диспропорції між забезпеченістю окремих регіонів України туристичними ресурсами та закладами розміщення. Інша сторона проблеми – відсутність достатньої кількості готелів вищих та середніх класів, які користуються попитом іноземних туристів із розвинених країн [4; 5].

Додатковими чинниками, що впливають на туристичну привабливість території, є якісне довкілля та маркетингова політика, яку слід спрямовувати у регіональному напрямку, тобто доцільно використовувати для її реалізації територіальний маркетинг. Оптимальне поєднання цих факторів дає змогу досягти найвищого ступеня привабливості певної території для розвитку туристичного бізнесу [4].

Факторами, які впливають на туристичну привабливість України є: негативний міжнародний імідж країни; значні диспропорції регіонального та галузевого розвитку; застарілість інфраструктури; податкове навантаження; низький рівень захисту інвесторів та ефективності законодавства з питань корпоративного управління.

У більшості країн світу, які активно займаються розвитком туристичної сфери, частка її доходів у ВВП становить 25-45%, в Україні ж вона не переходить межу 2,3% (рис. 1). Дані рисунку свідчать, що протягом останніх п'яти років найбільша частка туристичної галузі у ВВП країни була в 2013 р. і становила саме 2,3%. Надалі ситуація погіршується, що є наслідком вищезазначених факторів [3, с. 411].

За даними Державного комітету статистики, загальна сума капітальних інвестицій в Україні становила 359 216,1 млн грн у 2016 р., що на 139 796,2 млн грн більше, ніж у 2014 р. При цьому обсяг капітальних інвестицій у туристичну сферу становить 4 619,2 млн грн, що свідчить про зростання їх обсягу на 720 млн грн порівняно з 2014 р. Тобто капітальні інвестиції, здійснені в туристичну галузь, становлять лише 1,29% загальних капітальних інвестицій в економіку країни (рис. 2) [5].

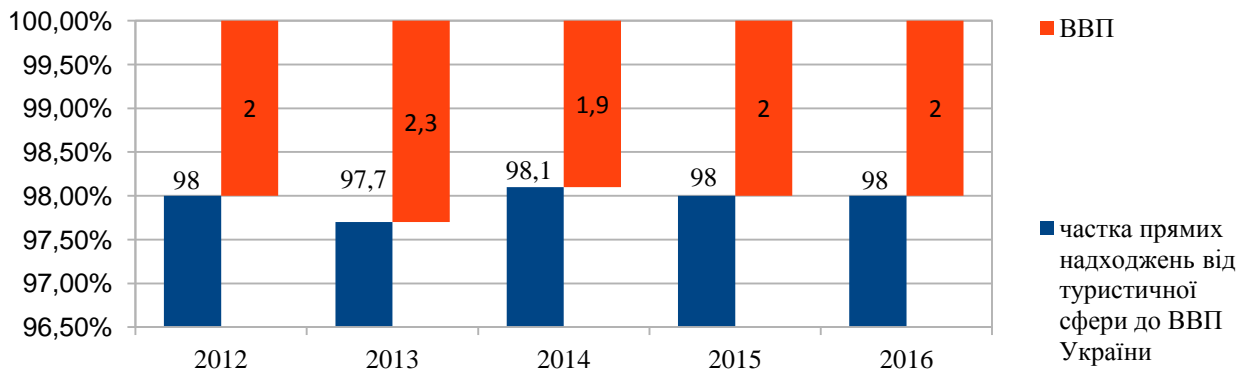

Рис. 1 Частка прямих надходжень від туристичної сфери до ВВП за 2012–2016 рр., %*

*Джерело: [5]

Можна стверджувати, що успішність функціонування національної туристичної галузі залежить, в основному, від ефективної системи управління та координації всіх компонентів туристичної привабливості: від туристичних ресурсів та інфраструктури до залучення інвестицій в їх розвиток та якісне обслуговування.

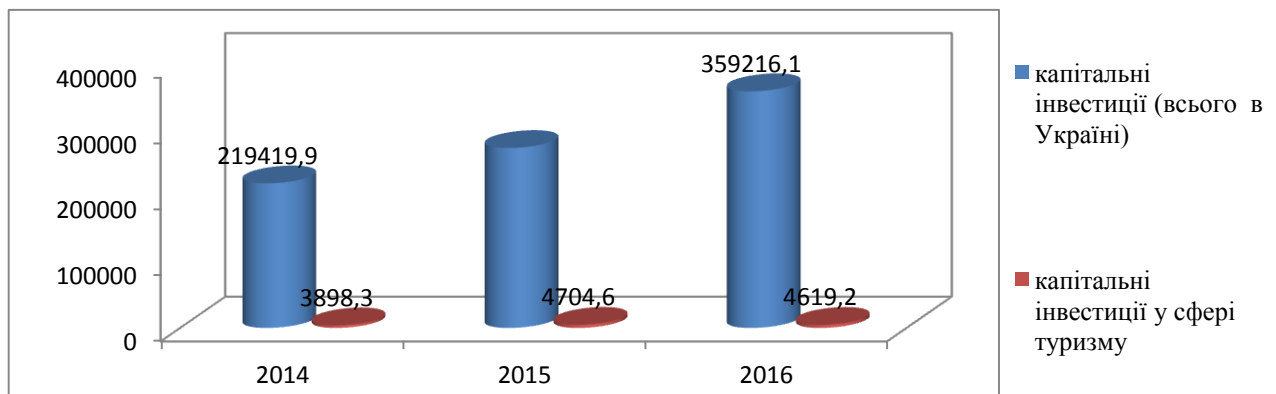

Рис. 2 Динаміка капітальних інвестицій в туристичній індустрії 2014–2016 рр. (млн грн)*

*Джерело: [5]

Інвестиційні кошти вкладаються в лише найперспективніші та найбільш рентабельні об'єкти та регіони. Більшість регіонів потребують фінансування але є недостатньо привабливими для інвесторів. Тому необхідною умовою залучення інвесторів є створення розгалуженої системи інформаційного супроводження діяльності галузі, формування інформаційної бази інвестиційних проектів. Потребує вдосконалення механізм бюджетного фінансування сфери туризму і курортів. За умови недостатньої фінансової стабільності туристичних та санаторно-курортних підприємств розподіл інвестиційних витрат є стримуючим фактором розвитку туристичного комплексу України [1].

За таких умов можуть бути розроблені наступні шляхи підвищення туристичної привабливості України:

1) зменшення оподаткування готелів та санаторно-курортних закладів, що забезпечить створення нових закладів та розвитку існуючих;

2) створення реального реєстру туристичної інфраструктури, для оцінки якості й швидшого пошуку потрібного місця;

3) забезпечення реклами та створення туристичного іміджу регіону, для інформованості туристів про наявні туристичні ресурси;

4) формування інформаційної бази з визначенням маршрутів, місць відпочинку, що полегшить пошук потрібних місць і шляхи до них [2].

Отже, найважливішими факторами формування туристичної привабливості території є: природні туристичні ресурси, у тому числі якісне довкілля; антропогенні туристичні ресурси, до яких відносяться історико-культурні та інші пам'ятки; матеріально-технічна база туризму, засоби розміщення туристів і туристична інфраструктура; а також туристичний маркетинг як складова територіального маркетингу.

Все це вимагає пошуку шляхів не лише покращення стану окремих складових туристичної привабливості, але й визначає необхідність комплексного пошуку заходів її підвищення та максимальної кооперації і координації всіх суб'єктів туристичного господарства.

Список використаних джерел

1. Кирилюк І. М. Інвестиційне забезпечення туристичної галузі України/ І. М. Кирилюк // Фінансове забезпечення сталого розвитку економіки України : [колективна монографія] / за ред. Слатвінського М. А. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2016. – С. 67-72.

2. Мокляк А. Туристські ресурси для потреб іноземного туризму в Україні: Автореферат дис. канд. геогр. наук: 11.00.02 / А. В. Мокляк – К., 2004. – 26 с.

3. Мордань Є. Ю. Інвестиції в туристичну сферу України: сучасний стан, проблеми та перспективи / Є. Ю. Мордань. // Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. – 2017. – №19. – С. 410-414.

4. Музиченко-Козловська О.В. Економічне оцінювання та регулювання туристичної привабливості території: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.02.03 / О.В.Музиченко-Козловська; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». – Л., 2007. – 21 с.

5. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електро-нний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua

6. World tourism organization [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www2.unwto.org/en>.